ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 31.03.1964 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

61

ZÁKON

z 25. marca 1964

o rozvoji rastlinnej výroby

Národné zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1
Úvodné ustanovenie

(1) Rastlinná výroba ako základný článok poľnohospodárskej výroby zabezpečuje potraviny správnej výživnej hodnoty pre obyvateľstvo, vytvára predpoklady pre rozvoj živočíšnej výroby, zabezpečuje suroviny potrebné pre priemysel a je jedným z rozhodujúcich činiteľov stáleho zvyšovania životnej úrovne pracujúcich. Základnou podmienkou rozvoja rastlinnej výroby je riadne vedecky podložené hospodárenie na všetkej poľnohospodárskej pôde a sústavná starostlivosť o zvyšovanie jej úrodnosti.

(2) Účelom tohto zákona je vytvárať v súlade so štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva a so zásadami ochrany a využitia poľnohospodárskeho pôdneho fondu predpoklady pre stály rozvoj rastlinnej výroby, založený na zásadách socialistickej veľkovýroby a na osvedčených pokrokových poznatkoch vedy a techniky.

PRVÁ ČASŤ

Oddiel I

§ 2
Hlavné úlohy poľnohospodárskych organizácií pri rozvoji rastlinnej výroby

(1) Poľnohospodárske organizácie najmä:

a) starajú sa o riadne využívanie poľnohospodárskeho pôdneho fondu a o sústavné zvyšovanie úrodnosti pôdy plánovitým vykonávaním zúrodňovacích opatrení vyplývajúcich z výsledkov komplexného prieskumu pôd, najmä o úpravu vodných pomerov, o závlahy, o zúrodnenie málo výnosných pôd, o úpravu pôdnej reakcie, o riadne ošetrovanie hnojív a hospodárenie s nimi, o zvyšovanie obsahu humusu a živín v pôde a o správnu výživu rastlín,

b) uplatňujú pri obrábaní pôdy, pestovaní a zbere poľnohospodárskych plodín a kultúr pokrokové skúsenosti, veľkovýrobnú technológiu a techniku podľa najnovších poznatkov vedy a praxe, dodržiavajú správne striedanie plodín, agrotechnické lehoty a správnu technológiu zberu za účelom čo najväčšieho zníženia strát,

c) zabezpečujú potrebnú krmovinovú základňu pre plánované stavy hospodárskych zvierat a ich úžitkovosť,

d) zabezpečujú si pre bežnú poľnohospodársku výrobu z vlastnej úrody osivo a sadivá v množstve potrebnom pre osev (výsadbu) v budúcom roku vrátane primeranej rezervy (§ 15); osivo pred použitím riadne vyčistia, namoria a zabezpečia preskúšanie jeho klíčivosti,

e) vykonávajú určenú obmenu osív a sadív uznaným osivom a sadivom,

f) starajú sa o riadne uskladnenie osiva a sadiva,

g) vykonávajú samy alebo prostredníctvom špecializovaných organizácií ochranu poľnohospodárskych plodín a uskladnených rastlinných výrobkov pred škodcami a chorobami rastlín a burinami a ustanovujú osoby zodpovedné za riadne vykonávanie tejto ochrany,

h) vedú riadnu evidenciu o osevných postupoch, o hospodárení na jednotlivých honoch, o vykonávaných obmenách osív a sadív a o vykonaní zúrodňovacích a agrotechnických opatrení.

(2) Organizácie podriadené výrobným poľnohospodárskym správam spravujú sa pri plnení úloh uvedených v odseku 1 pokynmi a odporúčaniami týchto správ.

Oddiel II

§ 3
Povinnosti socialistických organizácií

(1) V záujme zvýšenia úrodnosti pôdy sú socialistické organizácie povinné poskytovať zdarma odpady vhodné pre ďalšie využitie v poľnohospodárskej výrobe. Za tieto odpady sa považujú látky, pri ktorých socialistické organizácie vo svojej hospodárskej činnosti nepočítajú s ich ďalším účelným využitím.

(2) Poľnohospodárske organizácie vykonávajú odvoz odpadov na vlastný náklad; socialistické organizácie sú povinné na úhradu týchto nákladov poskytovať sumu zodpovedajúcu nákladom, ktoré by inak vynaložili na likvidáciu týchto odpadov.

(3) Podrobnosti upraví vláda.

DRUHÁ ČASŤ
Šľachtenie rastlín, povoľovanie odrôd, výroba osiva, sadiva a škôlkárskych výpestkov a ich uznávanie

Oddiel I
Šľachtenie rastlín, povoľovanie odrôd a ich rajonizácia

§ 4
Šľachtenie rastlín

(1) Účelom šľachtiteľskej činnosti je vyšľachtiť výkonné, biologicky hodnotné a akostné odrody a hybridy poľnohospodárskych plodín odolné proti nebezpečným a škodlivým činiteľom, ktoré budú zodpovedať požiadavkám správnej výživy a potrebám spracovateľského priemyslu, potrebám stále dokonalejšej agrotechniky, komplexnej mechanizácie i chemizácie a veľkovýrobným formám hospodárenia.

(2) Šľachtenie rastlín vykonávajú organizácie poverené Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva podľa plánu ním schváleného.

(3) Každý, kto prihlasuje odrodu na odrodové skúšky, bezplatne odovzdá Ústrednému kontrolnému a skúšobnému ústavu poľnohospodárskemu osivo, sadivo a škôlkárske výpestky v množstve potrebnom na vykonanie skúšok.

(4) Odroda, ktorá nebola vyšľachtená poverenými organizáciami (odsek 2), môže sa prijať na predpísané odrodové skúšky a povoliť len za podmienky, že šľachtiteľ sa zaviaže bezplatne odovzdať šľachtiteľskú dokumentáciu a dodať všetok vyšľachtený materiál po jej povolení poverenej organizácii. Táto podmienka neplatí pre zahraničné odrody.

§ 5
Povoľovanie odrôd a odňatie povolenia

(1) Pred povolením musí každá odroda prejsť predpísanými odrodovými skúškami, ktoré vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky.

(2) Povolenie sa udeľuje pre tuzemské odrody šľachtené, ich hybridy a prípadne ich komponenty, pre krajové odrody, výnimočne aj pre iné odrody, ich hybridy, prípadne ich komponenty. Povolenie udeľuje a odníma Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva na návrh Štátnej odrodovej komisie pri ňom zriadenej.*)

(3) Odrody, hybridy a ich komponenty (ďalej len „odrody"), ktoré boli povolené, sa zapisujú do štátnej odrodovej knihy a podliehajú sústavnému skúšaniu.

(4) Pri povolených šľachtených odrodách, ktoré určí Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, musí sa vykonávať udržiavacie šľachtenie, a to poverenými organizáciami; Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva môže do udržiavacieho šľachtenia zaradiť i nešľachtené povolené odrody.

(5) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v rozhodnutí o odňatí povolenia odrody určí, do ktorej doby je dovolené uvádzať jej osivo, prípadne sadivo do obehu.

§ 6
Šľachtené odrody, krajové odrody a hybridy

(1) Šľachtené odrody sú odrody získané cieľavedomou šľachtiteľskou prácou, ktoré sa odlišujú úžitkovými vlastnosťami a spravidla i vonkajšími znakmi od iných odrôd, sú vyrovnané a majú úžitkové vlastnosti významné pre poľnohospodárstvo. Povolené krajové odrody zaradené do udržiavacieho šľachtenia sa považujú za šľachtiteľské odrody.

(2) Krajové odrody sú nešľachtené odrody, ktoré sa dlhoročným pestovaním prospôsobili pôdnym a klimatickým podmienkam určitej pestovateľskej oblasti, majú aspoň v tejto oblasti úžitkové vlastnosti výzmanmé pre poľnohospodárstvo a odlišujú sa od obdobných šľachgených alebo krajových odrôd.

(3) Hybrid je osivo, ktoré sa získava podľa schváleného štrukturálneho vzorca každoročne vzájomným opylením dvoch alebo viacerých odrôd, prípadne línií a ktoré poskytuje vyššie hektárové výnosy než každá z rodičovských odrôd.

§ 7
Rajonizácia odrôd

(1) Plánovité a sústavné sledovanie a preverovanie výkonnosti jednotlivých povolených odrôd vo výrobných oblastiach vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky, výsledky prejednáva s výrobnými poľnohospodárskymi správami a podáva Ministerstvu poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva návrhy na určenie oblastí pre pestoanie povolených odrôd. Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva po prejednaní návrhov v Štátnej odrodovej komisii vyhlasuje oblasti pre pestovanie jednotlivých povolených odrôd hlavných poľnohospodárskych plodín.

(2) Vyhlásené oblasti povolených odrôd sú podkladom pre plánovanie výroby, obmeny a distribúcie osív a sadív.

§ 8
Šľachtiteľské odmeny

(1) Za vyšľachtenie novej odrody patrí po jej povolené pôvodcom (spolupôvodcom) odmena.

(2) Odmeny sa môže priznať aj za zlepšenie vyhľadaných a vyskúšaných krajových alebo zahraničných odrôd po ich zapísaní do štátnej odrodovej knihy a za plnenie úloh v udržiavacom šľachtení.

(3) Výšku odmien a spôsob ich priznávania upravuje Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva po dohode s Ministerstvom financií.

§ 9
Štátna odrodová komisia

Štátna odrodová komisia je poradným orgánom Ministerstva poľnohospodárstva. lesného a vodného hospodárstva najmä pri metodickom riadení odrodového skúšobníctva, pri rozhodovaní o povoľovaní odrôd a o odnímaní týchto povolení a pri určení rajonizácie odrôd. Členov Štátnej odrodovej komisie vymenúva minister poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva z vynikajúcich odborníkov, teoretikov a praktikov; členstvo v komisii je čestvé.

Oddiel II
Výroba a uznávanie osiva, sadiva a škôlkárskych výpestkov povolených odrôd

§ 10
Výroba

(1) Osivo, sadivo a škôlkárske výpestky povolených odrôd vyrábajú len organizácie poverené Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, prípadne zabezpečujú ich výrobu hospodárskou zmluvou v poľnohospodárskych organizáciách, predovšetkým v tých, ktoré boli výrobnými poľnohospodárskymi správami vyhlásené za semenárske hospodárstva; ak ide o výrobu chmeľových sadeníc a korenáčov, zabezpečujú ju v poľnohospodárskych organizáciách, ktoré boli Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva vyhlásené za chmelierske hospodárstva.

(2) Rozsah a organizáciu výroby osiva a sadiva vrátane chmeľových sadeníc a korenáčov určuje Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, ktoré povereným organizáciám každoročne určí výrobné úlohy podľa jednotlivých plodín.

(3) Ovocné a révové škôlkárske výpestky a k nim potrebné podpníky vyrábajú, prípadne zabezpečujú ich výrobu poverené organizácie v rozsahu ppotrebnom pre plánované úlohy, najmä pri obnove a rozširovaní ovocných sadov, plantáží a viníc.

(4) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva môže v odôvodnených prípadoch uložiť povereným organizáciám (odsek 1) výrobu osiva, sadiva a škôlkárskych výpestkov nepovolených odrôd.

(5) Pri určení úloh plánu poľnohospodárskej výrobay a nákupu poľnohospodárskych výrobkov poľnohospodárskym organizáciám, ktoré z poverenia buď samy vyrábajú, alebo na základe hospodárskej zmluvy zabezpečujú podľa predchádzajúcich odsekov výrobu osiva, sadiva vrátane

chmeľových sadeníc a korenáčov a škôlkárskych výpestkov, sa prihliada na rozsah ich výrobných úloh tohto šľachtiteľského a množiteľského materiálu.

(6) Ak nebude osivo alebo sadivo vyrobené na základe hospodárskej zmluvy (odsek 1) uznené (§ 12), prevezme ich poverená organizácia za cenu trhového tovaru; ak nezodpovedá podmienkam príslušných československých štátnych noriem trhového tovaru, môže ich poverená organizácia prevziať za cenu ich skutočného použitia, prípadne prevzatie odmietne prevzatie, oznámi to výrobnej poľnohospodárskej správe, ktorá poľnohospodárskej organizácii v spolupráci s poľnohospodárskym nákupnám a zásobovacím závodom primerane zvýši úloy pôvodného rozpisu plánu poľnohospodárskej výroby a nákupu poľnohospodárskych výrobkov.

(7) Neuznené škôlkárske výpestky vyrobené poľnohospodárskou organizáciou na základe hospodárskej zmluvy poverená organizácia neprevezme.

§ 11
Registrácia niektorých ovocných a okrasných rastlín

Organizácie poverené výrobou škôlkárskych výpestkov, ovocných a okrasných rastlín sú oprávnené za účelom získania potrebných akostných osív a vrúbľov vyberať a registrovať vhodné semenné a materské vrúbľové ovocné stromy a kry. Užívatelia týchto registrovaných stromov a krov sú povinní za odplatu prenechať povereným organizáciám potrebné osivo a vrúble; vyrúbať tieto stromy akry môžu len so súhlasom poverenej organizácie.

§ 12
Uznávanie

(1) Osivo, sadivo a škôlkárske výpestky vyrobelé, prípadne zabezpečené organizáciami poverenými podľa § 10 podliehajú uznávaciemu konaniu. Uznávaciemu konaniu podliehajú aj všetky odrody v poslednom roku udržiavacieho šľachtenia, ďalej chmeľnice, semenné ovocné stromy a meterské ovocné vrúbľové stromy a kry, ako aj kry selektovaných viníc pestované povereným organizáciami.

(2) Uznávacie konanie uskutočňuje Ústredný konatrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky.

Oddiel III
Uznávanie osiva, sadiva a škôlkárskych výpestkov do obehu a zodpovednosť za ich pravosť a akosť

§ 13

Uznané osivo, sadivo a škôlkárske výpestky a povolené obchodné osivo a sadivo.

(1) Osivo, sadivo a škôlkárske výpestky možno uvádzať do obehu, len pokiaľ boli uznané Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym.

(2) Pri nedostatku uznaného osiva a sadiva môže Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva dať súhlas na to, aby sa uvádzalo do obehu osivo a sadivo, ktoré ako obchodné osivo a sadivo povolí Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky. Podmienky pre povoľovanie tohto osiva a sadiva určí Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva; môže tiež povereným organizáciám (§ 10 ods. 1) ukladať pripravovať obchodné osivo a sadivo v potrebnom množstve.

(3) Nakupovať, upravovať a do obehu ďalej uvádzať uznané osivo, sadivo, vrátane chmeľových sadeníc a korenáčov a škôlkárske výpestky a povolené obchodné osivo a sadivo môžu len

organizácie, ktoré touto činnosťou poverí Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

§ 14
Zodpovednosť za pravosť a akosť pri výrobe a dodávkach uzneného osiva, sadiva aškôlkárskych výpestkov

(1) Organizácie dodávajúce uznané osivo, sadivo vrátane chmeľových sadeníc a korenáčov a škôlkárske výpestky zodpovedajú za pravosť druhu a odrody a za ich predpísanú akosť.

(2) Poľnohospodárske organizácie, ktoré vyrábajú osivo, sadivo vrátane chmeľových sadeníc a korenáčov a škôlkárske výpestky podľa hospodárskej zmluvy (§ 10 ods. 1), zodpovedajú povereným organizáciám, s ktorými zmlunu uzavreli, za pravosť druhu a odrody, za ich predpísanú akosť, ako aj za to, že boli vypestované v porastoch, ktoré prí uznávacom konaní vyhoveli požiadavkám pre uznanie.

Oddiel IV
Výroba osiva a sadiva z vlastnej úrody poľnohospodárskych organizácií, hospodárenie s nimi a ich povinná obmena

§ 15

(1) Poľnohospodárske organizácie sú povinné si vyrábať a ponechať osivo a sadivo z vlastnej úrody v množstve potrebnom pre budúci osev (výsadbu) vrátane primeraných rezerv pri plodiných, ktoré určí Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva. Použitie tohto osiva a sadiva na iné účely než na osev (výsadbu) je zakázané.

(2) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a nodného hospodárstva určí rozsah obmeny a obdobia, v ktorých pri jednotlivých druhoch poľnohospodárske organizácie povinné je vykonať. V odôvodnených prípadoch uloží Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva obmenu osív (sadív) i mimo už určeného obdobia, prípadne i pri iných než určených druhoch plodín. Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva môže poveruť výrobné poľnohospodárske správy, aby v takých prípadoch obmenu osív (sadív) uložili samy podriadeným poľnohospodárskym organizáciám.

TRETIA ČASŤ
Ochrana proti škodcom a chorobám rastlín, burinám a niektorým škodlivým činiteľom

Oddiel I
Preventívna ochrana

§ 16
Zvlášť nebezpeční škodcovia

Každý, najmä užívatelia všetkých pozemkov a užívatelia skladov rastlinných výrobkov alebo výrobkov rastlinného pôvodu, je povinný hlásiť výskyt škodcov a chorôb rastlín a burín (ďalej len „škodcovia"), ktorí sú zvlášť nebezpeční, a podozrenie z ich výskytu miestnemu národnému výboru. Zoznam zvlášť nebezpečných škodcov vyhlasuje Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

§ 17
Sledovanie výskytu niektorých škodcov

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky vedie podľa pokynov Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva v spolupráci s národnými výbormi, orgánmi a

organizáciami riadiacimi poľnohospodárske organizácie, organizáciami poverenými nákupom rastlinných výrobkov a užívateľmi skladov rastlinných výrobkov alebo výrobkov rastlinného pôvodu sústavnú evidenciu o rozšírení škodcov, vykonáva prognózu ich výskytu, signalizuje najvhodnejšie termíny zásahu a navrhuje Ministerstvu poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva potrebné opatrenia.

§ 18
Základné preventívne opatrenia

Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva, prípadne orgány alebo organizácie ním poverené môžu na zamedzenie výskytu škodcov nariadiť účinné opatrenia, najmä

a) zakázať alebo obmedziť pestovanie určitých plodín, prípadne určiť podmienky ich pestovania,

b) nariadiť preventívnu ochranu ohrozených porastov, prípadne ich likvidáciu; ak ide o chemickú ochranu, nariadiť mimoriadne potrebné opatrenia po dohode s príslušnými orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby,

c) zakázať uvádzať do obehu osivo, sadivo vrátane chmeľových sadeníc a korenáčov a škôlkárske výpestky, prípadne určiť podmienky na ich použitie.

§ 19
Povinnosti pestovateľov

Pestovatelia sú povinní predchádzať výskytu škodcov, najmä

a) vytvárať podmienky, ktoré priaznivo ovplyvňujú zdravotný stav plodín, predovšetkým voliť vhodné stanovištia jednotlivých plodín, správnu agrotechniku a používať nezávadné, riadne vyčistené a vytriedené osivo a sadivo,

b) používať morené osivo a morené sadivo, pri ktorých morenie je určené československou štátnou normou alebo Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

§ 20
Rastlinolekársky dozor

Plochy určené pre výrobu osiva, sadiva, množiteľského a výsadbového materiálu, sklady osív, sadív a rastlinných výrobkov alebo výrobkov rastlinného pôvodu podliehajú rastlinolekárskemu dozoru, ktorý vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky podľa pokynov Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

§ 21
Opatrenia proti zavliekaniu škodcov pri dovoze, prevoze a vývoze (vonkajšia karanténa)

Dovoz, prevoz i vývoz rastlín, rastlinných výrobkov a predmetov, ktoré môžu byť nositeľmi škodcov vonkajšej karantény, ako aj dovoz, prevoz a vývoz samotných škodcov akéhokoľvek druhu vyžadujú zásadne súhlas Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva. Zoznam škodcov vonkajšej karantény a opatrenia na zamedzenie ich zavliekania vyhlasuje Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

§ 22
Rastlinolekárske prehliadky

(1) Rastliny, rastlinné výrobky a predmety, ktoré môžu byť nositeľmi škodcov vonkajšej karantény, podliehajú pri dovoze, prevoze a vývoze rastlinolekárskym prehliadkam Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho; vykonávaním prehliadok ústav poveruje podľa pokynov Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva odborných pracovníkov.

(2) Podľa výsledku rastlinolekárskych prehliadok Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky dovážané rastliny a rastlinné výrobky, prípadne predmety, ktoré môžu byť nositeľmi škodcov vonkajšej karantény, buď prepustí do voľného obehu v tuzemsku, alebo určí podmienky ich prepustenia do voľného obehu, zakáže prepustenie do voľného obehu, nariadi zničenie dovážanej zásielky, prípadne nariadi vrátenie dovážanej (prevážanej) zásielky alebo určí podmienky pre jej prevoz.

Oddiel II
Opatrenia proti rozvliekaniu a rozširovaniu škodcov vnútri štátu (vnútorná karanténa) a opatrenia na ich ničenie

§ 23
Škodcovia vnútornej karantény

(1) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva vyhlasuje zoznam škodcov vnútornej karantény a môže nariaďovať opatrenia, ako zamedziť rozvliekaniu a rozširovaniu škodcov vnútornej karantény, a opatrenia na ich ničenie, najmä

a) určiť podmienky, za ktorých je dovolené vykonávať presun rastlinných výrobkov a ich častí, maštaľného hnoja, kompostov alebo iných predmetov z pozemkov zamorených škodcami vnútornej karantény na územie nezamorené, alebo ich presun zakázať,

b) nariadiť zničenie alebo zneškodnenie porastov alebo rastlinných výrobkov napadnutých škodcami a spôsob ich vykonania,

c) nariadiť vedenie evidencie zamorených pozemkov a po dohode s príslušnými orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby asanáciu pozemkov a skladov rastlinných výrobkov alebo výrobkov rastlinného pôvodu,

d) zakázať na pozemku zamorenom škodcami na určitú dobu pestovanie určitých plodín, prípadne nariadiť, ktoré plodiny sa majú na pozemku pestovať a po akú dobu alebo nariadiť iné vhodné opatrenia v užívaní zamorených pozemkov,

e) zakázať použitie napadnutého osiva a sadiva, prípadne osiva a sadiva pochádzajúceho zo zamoreného pozemku alebo z určeného obvodu na osev alebo výsadbu.

(2) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva poverí príslušné orgány, aby urobili opatrenia uvedené v odseku 1, najmä ak ide o menší rozsah nebezpečenstva rozvliekania alebo rozširovania škodcov vnútornej karantény.

§ 24
Povinnosti užívateľov pozemkov a užívateľov skladov pri ničení škodcov a pri zamedzovaní ich výskytu a rozširovania

(1) Užívatelia všetkých pozemkov (i neobrábaných) sú povinní chrániť pozemky a porasty na nich pred škodcami a robiť na vlastný náklad opatrenia na zamedzovanie výskytu a rozširovania škodcov a na ich ničenie.

(2) Užívatelia skladov rastlinných výrobkov alebo výrobkov rastlinného pôvodu (ďalej len „užívatelia skladov") sú povinní chrániť tieto sklady pred škodcami a robiť na vlastný náklad opatrenia na zamedzenie ich výskytu a rozširovania a na ich ničenie.

§ 25
Povinnosti a oprávnenia národných výborov pri ničení škodcov a pri zamedzovaní ich výskytu a rozšírovania

(1) Národné výbory, predovšetkým miestne národné výbory, kontrolujú vykonávanie ochrany a opatrení proti škodcom (§ 24), a ak zistia, že užívatelia pozemkov, prípadne užívatenia skladov nerobia účinné opatrenia, môžu im vykonanie konkrétnych opatrení uložiť; ak nevykonaj v určenej lehote uložené opatrenia, dá ich vykonať národný výbor, ktorý opatrenia uložil, a to na ich náklad.

(2) Ak sa škodcovia vyskytnú v nebezpečnom rozsahu alebo ak je dôvodná obava pred ich nebezpečným rozšírením, môže okresný národný výbor po prejednaní s výrobnou poľnohospodárskou správou, prípadne ne jej návrh nariadiť účinné hromadné opatrenia; náklady týchto opatrení na jednotlivých užívateľov pozemkov sa rozrhnú podľa výmery ošetrenej plochy.

(3) Miestna národný výbor môže pri hromadných opatreniach proti škodcom zabezpečiť v prípade potreby súčinnosť obyvateľstva podľa predpisov o občianskej pracovnej pomoci.*)

(4) V zvlášť odôvodnených prípadoch, nejmä pri nebezpečenstve hroziacom niektorému úseku rastlinnej výroby, môže Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hosúpdárstva po dohode s Ministerstvom financií ustanoviť, že náklady hromadných opatrení proti škodcom sa budú uhrádzať celkom alebo sčasti zo štátnych prostriedkov.

§ 26

Povinnosti prevádzateľov zariadení, prevádzkou ktorých sú spôsobované škody na rastlinnej výrobe. Prevádzkovatelia zariadení, prevádzka ktorých spôsobuje škody na rastlinnej výrobe, sú povinní urobiť vo svojich zariadeniach na vlastný náklad opatrenia na zabránenie týmto škodám, prípadne na ich obmedzenie na najnižšiu možnú mieru.

Oddiel III
Prostriedky na ochranu rastlín a rastlinných výrobkov, ich predaj, kontrola a používanie

§ 27

(1) Chemické a biologické prípravky a stroje na ochranu rastlín (ďalej len „prostriedky na ochranu rastlín") môžu sa vyrábať, dovážať a uvádzať do obehu len na základe povolenia vydaného Ministerstvom poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva po dohode s Ministerstvom zdravotníctva po ich predchádzajúcom preskúšaní Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym.

(2) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva môže zakázať uvádzanie do obehu a používanie prostriedkov na ochranu rastlín, ktoré nezodpovedajú podmienkam, za ktorých bolo povolenie udelené. Dodržiavanie podmienok určených pri udelení povolenia kontroluje Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky.

(3) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva upraví podmienky používania niektorých prostriedkov na ochranu rastlín a určí pri ich použití opatrenia na ochranu vôd a zvierat užitočných poľnohospodárstvu, najmä včiel a rýb.

ŠTVRTÁ ČASŤ
Niektoré zvláštne odvetvia rastlinnej výroby

§ 28
Chmeliarstvo

(1) Zakladať chmeľnice možno len v súlade so štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva. Na zrušenie chmeľnice je potrebný súhlas okresného národného výboru, ktorý na zrušenie dá súhlas len na návrh Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho.

(2) Nové chmeľnice sa musia vysádzať len uznaným chmeľovým sadivom povolených odrôd.

(3) Pestovatelia chmeľu sú povinní odstraňovať zo svojich chmeľníc samčie rastliny a zakladať pre zlepšovanie svojich chmeľníc škôlky chmeľových korenáčov povolených odrôd, a to o ploche najmenej 0,5 % z celkovej plochy chmeľníc.

Ovocinárstvo a vinohradníctvo

§ 29

Všetci pestovatelia sú povinní na svoj náklad riadne ošetrovať ovocné stromy, kry a vinice, ako aj rúbať celkom odumreté stromy a kry a klčovať prestarnuté vinice. Súčasne sú povinní si zabezpečovať v poverených podnikoch (§ 10) potrebný škôlkársky materiál pre obnovu a novú výsadbu.

§ 30

(1) Rúbať zdravé vzrastené ovocné stromy v ucelených výsadbách a klčovať zdravé vinice bez súhlasu okresného národného výboru je zakázané.

(2) Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva môže ustanoviť ďalšie prípady, v ktorých na rúbanie ovocných stromov je potrebný predchádzajúci súhlas miestneho národného výboru.

PIATA ČASŤ
Skúšobníctvo a odborná štátna kontrola

§ 31
Skúšobníctvo

K úlohám skúšobníctva patrí najmä:

a) preskúšavanie nových odrôd pred konaním o ich povolenie,

b) sústavné skúšanie povolených odrôd,

c) sústavné agrotechnické skúšanie pôdy,

d) vykonávanie prognózy výskytu niektorých škodcov,

e) vykonávanie biologických skúšok v odbore výživy rastlín,

f) vykonávanie biologických kŕmnych skúšok za účelom overenia výživnej hodnoty a použiteľnosti krmív,

g) overovanie technológie výroby, úpravy a konzervácie krmív,

h) preskúšavanie akosti a účinnosti hnojív, najmä priemyslových,

ch) vykonávanie vegetačných skúšok odrôd poľnohospodárskych plodín za účelom overenia ich čistoty a pravosti,

i) skúšanie prostriedkov na ochranu rastlín a overovanie metód ochrany proti škodcom.

§ 32
Odborná štátna kontrola

K úlohám odbornej štátnej kontroly patrí najmä:

a) uskutočňovanie uznávacieho konania (§ 12),

b) vykonávanie rastlinolekárskeho dozoru (§ 20), rastlinolekárskych prehliadok (§ 22), overovanie akosti a zdravotného stavu osiva, sadiva a škôlkárskych výpestkov pri výrobe, príprave, skladovaní, dodávkach, dovoze, prevoze a vývoze,

c) kontrola chemických prípravkov na ochranu rastlín a ich uskladnenia,

d) kontrola opatrení na úseku ochrany rastlín vo vnútornej karanténe a vykonávanie opatrení vo vonkajšej karanténe,

e) overovanie akosti krmív, krmivových zmesí a surovín slúžiacich na ich výrobu, ako aj overovanie akosti niektorých živočíšnych výrobkov.

§ 33

(1) Skúšobníctvo a odbornú štátnu kontrolu ústredne riadi Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva a z jeho poverenia a podľa jeho pokynov ich vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky.*) Organizáciu a podrobnosti o jeho činnosti upravuje organizačný poriadok, ktorý schvaľuje Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

(2) Pracovníci Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho pri výkone skúšobníctva a odbornej štátnej kontroly sú oprávnení vstupovať na všetky pozemky, do všetkých prevádzkární, zariadení a priestorov, pokiaľ je to potrebné na splnenie ich úloh.

(3) Ak pracovníci Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho pri výkone skúšobníctva a odbornej štátnej kontroly zistia závažné nedostatky, ktoré vyžadujú okamžitú nápravu, najmä za účelom zabránenia, prípadne odstránenia škôd, môžu uložiť vykonanie neodkladných opatrení (napríklad zakázať vyskladnenie, distribúciu, používanie, prípadne výrobu).

§ 34

Posudky, rozbory a osvedčenia vydané Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym na úseku skúšobníctva a odbornej štátnej kontroly sú záväzné pre všetkých účastníkov, ako aj pre úrady a iné orgány štátnej správy.

ŠIESTA ČASŤ
Ústredné riadenie

§ 35

Ústredné riadenie hospodárenia s osivami a sadivom vrátane chmeľových sadeníc a korenáčov, škôlkárskymi výpestkami, krmivami, priemyslovými hnojivami a prostriedkami na ochranu rastlín a organizácie ich odbytu patrí Ministerstvu poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva.

§ 36

V súlade s vedeckou sústavou hospodárenia, pokrokovými veľkovýrobnými technológiami a poznatkami vedy a výskumu Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva riadi rozvoj a využitie mechanizácie, techniky a automatizácie v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve. Do jeho pôsobnosti patrí najmä:

a) vypracúvať výhľadové a ročné plány rozvoja mechanizácie, techniky a automatizácie v poľnohospodárstve lesnom hospodárstve a zabezpečovať ich realizáciu,

b) riadiť spracovanie, spresňovanie a overovanie sústavy strojov pre komplexnú mechanizáciu a automatizáciu poľnohospodárskej a lesnej výroby,

c) určiť agrotechnické, zootechnické a lesotechnické požiadavky, predkladať ich priemyslovým ministerstvám a vykonávať skúšky mechanizačných prostriedkov a zariadení určených pre poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo,

d) určiť rozsah a skladbu strojových investícií v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve, rozhodovať o rozmiestnení vybraných strojov a zariadení, dbať, aby strojárske závody dodávali kompletné zostavy strojov pre úplné technologické postupy, zisťovať potrebu strojov, zariadení, náhradných dielcov a príslušných materiálov a zabezpečovať zásobovanie poľnohospodárskych organizácií a organizácií lesného hospodárstva,

e) organizovať a riadiť výcvik pracovníkov pre obsluhu a opravy mechanizačných prostriedkov a zariadení, prípadne zaviesť preukazy oprávňujúce na ich obsluhu a určiť podmienky pre ich vydanie,

f) organizovať dozor nad technickým stavom strojov a zariadení, ich správnom využití a starostlivosti o ne, i nad dodržiavaním zásad ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci,

g) zabezpečovať rozvoj opravárstva a odbornú technickú pomoc pri plánovaní opráv a údržby mechanizačných prostriedkov a zariadení,

h) organizovať poľnohospodárskovýrobnú pomoc poľnohospodárskym organizáciám strojmi strojových a traktorových staníc,

i) organizovať vykonávanie technickej prebierky mechanizačných prostriedkov a ich technické odovzdávanie poľnohospodárskym organizáciám a organizáciám lesného hospodárstva, zabezpečovať garančné opravy a sledovať akosť dodávaných mechanizačných prostriedkov.

Účasť Slovenskej národnej rady na rozvoji rastlinnej výroby

§ 37

Slovenská národná rada zúčastní sa svojimi orgánmi pri plnení úloh vyplývajúcich z tohto zákona na Slovensku, najmä pokiaľ ide o rastliny, ktoré sa vzhľadom na klimatické a geografické podmienky pestujú výlučne alebo prevažne na Slovensku.

SIEDMA ČASŤ
Záverečné ustanovenia

§ 38

Ustanovenie § 2 ods. 1 platí primerane i pre doteraz jednotlivo hospodáriacich roľníkov; pre nich platí aj ustanovenie § 15.

§ 39
Vykonávacie predpisy

Predpisy potrebné na vykonanie tohto zákona vydá Ministerstvo poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi štátnej správy; pritom upraví aj komplexný prieskum pôd, výrobu a zloženie krmivových zmesí, zber a využívanie kŕmnych odpadov, dozor nad technickým stavom strojov používaných v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve a ich vyraďovanie, prípadne ich povinný výkup.

§ 40
Zrušovacie ustanovenia

(1) Zrušujú sa:

zákon č. 80/1948 Zb., ktorým sa minister pôdohospodárstva splnomocňuje na opatrenie v poľnohospodárskej výrobe,

zákon č. 27/1949 Zb. o mechanizácii pôdohospodárstva,

zákon č. 188/1950 Zb. o zdokonalení rastlinnej výroby,

vládne nariadenie č. 376/1940 Zb. o skúšaní pôdy,

vládne nariadenie č. 6/1949 Zb. o pôdohospodárskej výrobe podľa zmluvy,

vládne nariadenie č. 83/1951 Zb. o organizácii strojových a traktorových staníc,

vládne nariadenie č. 94/1953 Zb. o novej organizácii a financovaní strojových a traktorových staníc

vládne nariadenie č. 1/1959 Zb. o ochrane proti zavlečeniu a rozširovaniu škodcov rastlín pri dovoze, prevoze a vývoze,

nariadenie ministra pôdohospodárstva č. 17/1951 Zb. o dozore a iných opatreniach na zabezpečenie ochrany rastlinnej výroby,

vyhláška povereníka výživy č. 480/1947 Ú.v., ktorou sa vydávajú smernice o právach a povinnostiach mlatobných dozorcov,

vyhláška povereníka pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č.98/1948 Ú.v. o povinnom farbení semien lucerky a červenej ďateliny, dovážaných z cudziny,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 3071/1948 Ú. l. (1525/1948 Ú. v.) o dočasnom zákaze predaja osiva zelenín vrátane záhradného hrachu a záhradnej fazule,

vyhláška Povereníctva pôdohospodárstva a pozemkovej reformy č. 478/1949 Ú. v. o zabezpečení udržovania a obnove vinohradov na Slovensku,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 50/1950 Ú. v. o prideľovaní viazaných pôdohospodárskych mechanizačných prostriedkov,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 147/1950 Ú. l. o dodávke chmeľových sadeníc pre zakladanie nových chmeľníc,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 206/1950 Ú. l. (215/1950 Ú. v.) o akosti a dodacích podmienkach zeleninových sadeníc,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 640/1950 Ú. l. (596/1950 Ú. v.) o cenách nelúpaného vŕbového prútia a nelúpaných vŕbových palíc domáceho pôvodu,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 95/1951 Ú. l. (107/1951 Ú. v.) o zriadení Ústredného kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 106/1951 Ú. l. (121/1951 Ú. v.) o spotrebiteľských cenách chemických prostriedkov na ochranu rastlín,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 118/1951 Ú. l. (158/1951 Ú. v.), ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o zdokonalení rastlinnej výroby v znení vyhlášok č. 221/1952 Ú. l. (267/1952 Ú. v.), č. 160/1955 Ú. l. (Ú. v.) a č. 11/1956 Ú. l. (Ú. v.),

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 186/1951 Ú. l. (219/1951 Ú. v.) o prostriedkoch na ochranu rastlín a rastlinných výrobkov, povolených na uvádzanie do obehu pred účinnosťou zákona o zdokonalení rastlinnej výroby,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 266/1951 Ú. l. (291/1951 Ú. v.) o miestnych agronómoch a miestnych zootechnikoch,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 62/1952 Ú. l. (93/1952 Ú. v.) o výrobe osív a sadív na semenárskych dielcoch jednotných roľníckych družstiev,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 143/1952 Ú. l. (187/1952 Ú. v.) o niektorých opatreniach vo vinárstve,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 278/1952 Ú. l. (326/1952 Ú. v.)o spotrebiteľských cenách priemyslových hnojív,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 149/1953 Ú. l. (186/1953 Ú. v.) o ochrane moruší,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 245/1953 Ú. l. (287/1953 Ú. v.) o výrobe, výkupe a výdaji osiva a sadiva z množiteľských plôch, vyňatých z dodávkovej povinnosti v znení vyhlášok č. 132/1955 Ú. l. (Ú. v.) a č. 119/1960 Zb.,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 247/1953 Ú. l. (288/1953 Ú. v.) o povinnom pestovaní niektorých odrôd priemyslových zemiakov,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 11/1956 Ú. l. (Ú. v.) o zmene a spôsobe vyberania náhrad za skúšanie nových odrôd poľnohospodárskych rastlín,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 19/1956 Ú. l. (Ú. v.) o semenárskych hospodárstvach a elitných semenárskych hospodárstvach,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 119/1956 Ú. l. (Ú. v.) o zmluvnej výrobe osiva a sadiva,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 122/1956 Ú. l. (Ú. v.) o výkupe, ďalšom predaji, výkupných cenách a akostných podmienkach priesad a semena jahodníka,

vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 220/1956 Ú. l. (Ú. v.) o vyrúbaní odumretých, odumierajúcich a prestarnutých ovocných stromov,

vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 201/1957 Ú. l. (Ú. v.) o zriadení Slovenského kontrolného a skúšobného ústavu poľnohospodárskeho v Bratislave a o organizácii a pôsobnosti kontrolných a skúšobných ústavov poľnohospodárskych,

vyhláška ministerstiev poľnohospodárstva a lesného hospodárstva č. 47/1958 Ú. l. (Ú. v.) o výrobe, výkupe a dodávke okrasných rastlín,

vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 50/1958 Ú. l. (Ú. v.) o osvedčeniach o pôvodcostve na nové odrody poľnohospodárskych rastlín a na nové plemená zvierat - prvá časť,

vyhláška Ministerstva poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva č. 69/1958 Ú. l. (Ú. v.) o úprave ovocného škôlkárstva,

vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva č. 177/1959 Ú. l. (Ú. v.) o hospodárení s osivom a sadivom a všetky ďalšie predpisy vydané na vykonanie zákona č. 188/1950 Zb. o zdokonalení rastlinnej výroby a uvedených vládnych nariadení.*)

(2) Zrušujú sa ďalej

zákon č. 12/1948 Zb. o vonkajšom označení prísažnej stráže určenej na ochranu lesov, poľného majetku, poľovníctva a rybárstva, zákon č. 86/1949 Zb. o prísažných hájnikoch na ochranu lesov, poľného majetku, poľovníctva, rybárstva a vôd a vodných diel a o ich vzatí do prísahy, pokiaľ sa vzťahujú na prísažnú stráž (prísažných hájnikov) na ochranu poľného majetku.

§ 41

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Novotný v. r.

Fierlinger v. r.

Lenárt v. r.

*) Štátna odrobová komisia je zriadená pri Ministerstve poľnohodpodárstva, lesného a vodného hospodárstva na základe uznesenia vlády č. 1598 zo 16. júna 1955; jej pôvodný nýzov bol Štátna komisia pre skúšanie a rajónovanie odrôd poľnohospodárskych rastlín.

*) Vládne naradenie č. 40/1953 Zb. o občianskej pracovnej pomoci.

*) Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky bol zriadený vyhláškou č. 95/1951 Ú. l. (č. 107/1951 Ú. v.)

*) Zoznam týchto predpisov bude uverejnený vo Vestníku MPLVH, kde bude súčasne uverejnený zoznam platných predpisov na úseku rastlinnej výroby.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.